

Dokument z posiedzenia

B9-0309/2021

2.6.2021

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczeń Rady i Komisji

zgodnie z art. 132 ust. 2 Regulaminu

Jak sprostać globalnemu wyzwaniu dotyczącemu COVID-19: skutki odstępstwa od porozumienia WTO TRIPS dla państw rozwijających się w odniesieniu do szczepionek przeciwko COVID-19 oraz zdolności przetwarzania, wyposażenia i produkcji w tych państwach (2021/2692(RSP))

Sven Simon, Christophe Hansen, Peter Liese, Christian Ehler, Angelika Niebler, Tomas Tobé
w imieniu grupy PPE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sprostania globalnemu wyzwaniu dotyczącemu COVID-19: skutki odstępstwa od porozumienia WTO TRIPS dla państw rozwijających się w odniesieniu do szczepionek przeciwko COVID-19 oraz zdolności przetwarzania, wyposażenia i produkcji w tych państwach (2021/2692(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- 1. jest zaniepokojony rozwojem pandemii, zwłaszcza w krajach o niskim i średnim dochodzie, gdzie kampania szczepień przebiega powoli; podkreśla, że pomoc tym krajom w szczepieniu mieszkańców jest nie tylko wymogiem moralnym, ale leży również w naszym własnym interesie, ponieważ pojawienie się mutacji może podważyć sukcesy odniesione w walce z pandemią; zdecydowanie podkreśla, że pandemia COVID-19 jeszcze się nie zakończyła i że musimy zachować czujność wobec zmutowanych szczepów; uznaje, że może to wymagać opracowania szczepionek uwzględniających mutacje i w związku z tym docenia dalsze zachęcanie do badań nad szczepionkami i ich produkcji;
- 2. uważa, że produkcja wszelkiego rodzaju szczepionek, w szczególności z wykorzystaniem technologii mRNA, wymaga zaawansowanego potencjału, oraz że produkcja szczepionek to bardzo złożony proces obejmujący tysiące etapów produkcji i niezliczone patenty, a także kompleksowy zestaw surowców i komponentów pochodzących z różnych krajów; podkreśla, że patenty obejmują jedynie ułamek wiedzy potrzebnej do produkcji bezpiecznych i skutecznych szczepionek oraz że ich zniesienie nie umożliwi producentom z innych krajów automatycznego zdobycia niezbędnej wiedzy fachowej; w związku z tym uważa, że dobrowolne licencje najskuteczniej ułatwią rozwój produkcji i dzielenie się wiedzą; przypomina, że kilku członków Światowej Organizacji Handlu (WTO) nie wdrożyło jeszcze zmienionego Porozumienia w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (porozumienie TRIPS) w sprawie przymusowych licencji eksportowych oraz że w zależności od kształtu przepisów krajowych procedury mogą być bardzo długotrwałe i może istnieć możliwość poprawy; przypomina również, że brak automatycznego transferu wiedzy w całym łańcuchu dostaw;
- 3. podkreśla, że kraje najsłabiej rozwinięte korzystają już z obowiązującego do 1 stycznia 2033 r. odstępstwa od stosowania postanowień porozumienia TRIPS dotyczących produktów farmaceutycznych, a także z odstępstwa obowiązującego do 1 lipca 2021 r., którego przedłużenie jest obecnie przedmiotem dyskusji, zwalniającego kraje najsłabiej rozwinięte ze wszystkich zobowiązań wynikających z porozumienia TRIPS, z wyjątkiem art. 3, 4 i 5; zauważa, że odstępstwa nie mają wpływu na produkcję szczepionek przeciwko COVID-19 w krajach najsłabiej rozwiniętych, w tym w krajach, które są w stanie wytwarzać produkty farmaceutyczne;
- 4. uważa, że ochrona patentów i innej własności intelektualnej zapewnia sprawiedliwe korzyści i gwarancje podejmującym ryzyko przedsiębiorstwom oraz zachęca do

prowadzenia skomplikowanych badań naukowych; zauważa, że taka ochrona stanowi podstawę dobrowolnych umów licencyjnych i transferu wiedzy, a zatem raczej umożliwia niż utrudnia dostęp do szczepionek; ostrzega, że wobec braku możliwości egzekwowania patentów przedsiębiorstwa będą się ukrywać badania lub stosować wyłączność, starając się chronić innowacje; podkreśla zagrożenie, jakie odstępstwo od porozumienia TRIPS stanowiłoby dla finansowania badań naukowych, w szczególności w przypadku naukowców, inwestorów, podmiotów opracowujących i badań klinicznych; podkreśla, że ochrona praw własności, w tym intelektualnej, jest konstytucyjnym obowiązkiem Unii Europejskiej i jej państw członkowskich;

5. przypomina, że UE nadal jest głównym globalnym dostawcą szczepionek, ponieważ wyeksportowała połowę swojej produkcji do ponad 110 krajów; zauważa z ubolewaniem, że inne zaawansowane gospodarki przemysłowe, w szczególności Stany Zjednoczone, nie wywiązały się ze spoczywającego na nich obowiązku zapewnienia globalnego i sprawiedliwego dostępu do szczepionek;
6. jest zdania, że najskuteczniejszym sposobem walki z pandemią jest szybki wzrost światowej produkcji szczepionek oraz szybki, szeroki i tani dostęp do nich, w szczególności w przypadku mniej uprzywilejowanej ludności krajów o niskich i średnich dochodach; wzywa zatem UE i wszystkich członków WTO, by sprzeciwiły się wnioskowi o tymczasowe odstępstwo od porozumienia TRIPS, a także zmienionemu wnioskowi Indii i Republiki Południowej Afryki, ponieważ taki krok nie zwiększy dostępności szczepionek przeciwko COVID-19, lecz jeszcze bardziej zniechęci do przyszłych badań naukowych, innowacji i transferu wiedzy; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki dyrektora generalnego WTO w celu przekonania członków do znalezienia rozwiązania w drodze dialogu, a także zapowiedziane propozycje Komisji; proponuje natomiast podjęcie następujących kroków:
 - zniesienie wszystkich faktycznych i prawnych ograniczeń wywozowych dotyczących szczepionek i surowców w łańcuchach dostaw, z wyłączeniem mechanizmów, które mają zwiększać przejrzystość,
 - pilne wprowadzenie zachęt finansowych i wsparcie rozwoju potencjału produkcji szczepionek, w szczególności w krajach rozwijających się,
 - zachęcanie do dobrowolnych porozumień licencyjnych oraz dobrowolnych transferów technologii i wiedzy do krajów, w których istnieje już przemysł produkcji szczepionek, oraz rozpoczęcie dialogu na temat przeszkód utrudniających dobrowolne udzielanie licencji i sposobów ich pokonania,
 - znaczne zwiększenie liczby dawek szczepionek dostarczanych za pośrednictwem programu COVAX;
7. popiera zamiar Komisji, by na początku czerwca przedstawić WTO wniosek w sprawie tzw. trzeciej drogi, skupiający się na trzech uzupełniających się filarach: ułatwienia w handlu i środki zapobiegające ograniczeniom w eksporcie, ekspansja produkcji, w tym dzięki deklaracjom zobowiązań producentów i podmiotów opracowujących szczepionki, oraz wyjaśnienie i udostępnienie elastycznych rozwiązań obecnych w porozumieniu TRIPS dotyczących licencji przymusowych; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji Drużyna Europy, która ma przyspieszyć wzrost produkcji

szczepionek w Afryce dzięki wsparciu finansowemu regionalnych ośrodków produkcji;

8. stwierdza, że UE jest głównym darczyńcą funduszy i szczepionek w programie COVAX, zarówno za pośrednictwem COVAX, jak i w kontaktach dwustronnych; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Drużyny Europy do przekazania 100 mln dawek krajom o niskim i średnim dochodzie do końca roku oraz jest zadowolony z porozumienia zawartego z producentami szczepionek w sprawie dostawy w 2021 r. 1,3 mld dawek szczepionek krajom o średnich dochodach po niskiej cenie i krajom o niskich dochodach po cenie produkcji;
9. wzywa UE i jej państwa członkowskie do wyciągnięcia wniosków z pandemii i zwiększenia gotowości na przyszłe kryzysy zdrowotne; w związku z tym wzywa je do szerszego wspierania krajów rozwijających się i krajów spoza UE w logistyce i dystrybucji szczepionek; dostrzega ograniczenia, takie jak brak infrastruktury chłodniczej, kanałów dystrybucji i wykwalifikowanego personelu, bariery geograficzne i społeczno-gospodarcze oraz opór przed szczepieniami; zachęca UE do szerszej dyskusji na ten temat z członkami COVAX; w związku z tym z zadowoleniem stwierdza, że deklaracja rzymska grupy G-20 koncentruje się na wzroście gotowości, aby uniknąć ponownego zaskoczenia globalnym kryzysem zdrowotnym;
10. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania rezolucji Radzie i Komisji.